

ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»

Хмельницький інститут соціальних технологій

Кафедра фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Хмельницького
інституту соціальних технологій
Університету „Україна”

М. Є. Чайковський

„07”

09

2020 р.

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ОК 2.14. Спортивна медицина

(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітня програма Фізична культура і спорт

(назва освітньої програми)

освітнього рівня бакалавр

(назва освітнього рівня)

галузь знань 01 «Освіта / Педагогіка»

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність(ності) 017 «Фізична культура і спорт»

Обсяг, кредитів: 90/3

Форма підсумкового контролю: ЕКЗАМЕН

Хмельницький 2020 рік

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА ТА ДОПОМІЖНИХ ОСІБ

Викладач	Малоголовка Олександр Андрійович – к.мед.н., доцент кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту Хмельницького інституту соціальних технологій
Профайл викладача	https://www.hist.km.ua/index.php/component/content/article/290
Канали комунікації	Телефон інституту: (0382) 70-45-56 Телефон викладача: – Електронна пошта: leleco.in.ua@gmail.com Вайбер: – Кабінет: 37
Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу http://vo.uu.edu.ua/ за адресою:	https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=4594

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальний обсяг кредитів – 3	Галузь знань 01 «Освіта / Педагогіка»	Вид дисципліни обов’язкова	
	Спеціальність 017 «Фізична культура і спорт»	Цикл підготовки професійний	
Модулів – 1	Спеціалізація немає	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	3-й
Індивідуальне науково- дослідне завдання: реферат	Мова викладання, навчання та оцінювання: українська	Семестр	
Загальний обсяг годин – 90		6-й	6-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній ступінь: бакалавр	16 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		60 год.	82 год.
		Індивідуальні завдання: —	
		Вид семестрового контролю: екзамен	

ПЕРЕДРЕКВІЗИТИ:

Анатомія людини,

Фізіологія людини,
Спортивна морфологія.

ПОСТРЕКВІЗИТИ:

Теорія і технології оздоровчо-рекреаційної рухової активності

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Послідовне формування теоретичних знань про медичне забезпечення спортивних занять та підготовка студентів до проведення науково-обґрунтованого тренувального процесу з урахуванням фізично-функціональних особливостей спортсмена

ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

- сформувати теоретичні знання про основи спортивної медицини;
- вивчити систему медичного забезпечення занять фізичними вправами зі спортивною, виховною, лікувальною, відновлюючою (реабілітаційною) спрямованістю;
- ознайомити з методами обстеження у спортсменів, лікарським контролем за фізичним вихованням, засобами відновлення фізичної працездатності;
- поглибити загально-біологічну та методичну підготовку майбутніх спеціалістів з здоров'я людини;
- підготувати студентів до проведення науково-обґрунтованого тренувального процесу та прогнозування технічних результатів на основі показників функціональних проб, працездатності спортсмена;
- сформувати практичні навички по застосуванню методів дослідження фізичного розвитку та визначенню стану основних функціональних систем організму;
- навчити використовувати отримані знання на практиці для відбору та спортивної орієнтації;
- познайомити студентів з основними питаннями загальної патології та травмами спортсменів;
- навчити надавати термінову невідкладну допомогу.

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

ЗК 11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ПЕРЕЛІК СПЕЦІАЛЬНИХ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

СК 7. Здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини.

СК 9. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

СК 15. Здатність виконувати професійні функції у сфері фізичної культури і спорту, з урахуванням стану здоров'я представників різних верств населення, у тому

числі осіб з інвалідністю, та інтегрувати їх у фізкультурно-спортивне середовище, створюючи умови для розвитку й саморозвитку.

СК 16. Здатність контролювати функціональний стан та ступінь наявних порушень функціонування організму відповідно до нозологій осіб з інвалідністю для уникнення загострення патологічних станів в ході здійснення фізкультурно-спортивної діяльності.

ПЕРЕЛІК ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

РН 4. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.

РН 14. Застосовувати у професійній діяльності знання анатомічних, фізіологічних, біохімічних, біомеханічних та гігієнічних аспектів занять фізичною культурою і спортом.

РН 15. Визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом.

РН 16. Надавати долікарську медичну допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі людини.

РН 23. Безпечно та ефективно використовувати методи контролю основних життєвих показників осіб різного віку та осіб з інвалідністю.

СТРУКТУРА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми та методи контролю знань
	денна форма							заочна форма							
	Усього	аудиторна					с.р.	Усього	аудиторна					с.р.	
		у тому числі							у тому числі						
	л	сем	пр	лаб	інд		л	сем	пр	лаб	інд				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Модуль 1															
Змістовий модуль 1. Фізичний розвиток спортсмена.															
Тема 1. Поняття про спортивну медицину.	10	2	2	–	–	–	6	10	2	–	–	–	–	8	АР:опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 2. Зміст та методи лікарського контролю	10	2	2	–	–	–	6	10	2	2	–	–	–	6	АР:письмове тестування СР: письмове завдання для самост. опрацювання ІР:підготовка та проведення презентації
Тема 3. Особливості фізичного розвитку і статури у представників різних видів спорту	10	2	2	–	–	–	6	10	–	2	–	–	–	8	АР:співбесіда СР: підготовка та проведення презентації ІР:складання кросворду за основними термінами теми

Тема 4. Антропометричні індекси.	10	2	2	–	–	–	6	10	–	–	–	–	–	10	АР:співбесіда СР: підготовка та проведення презентації ІР:складання плану проведення семінарського заняття
Модульний контроль	2	–	–	–	–	–	2	2	–	–	–	–	–	2	комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 1	42	8	8	–	–	–	26	42	4	4	–	–	–	34	
Змістовий модуль 2. Функціональний стан різних систем організму.															
Тема 5. Функціональний стан дихальної системи у спортсменів	10	2	2	–	–	–	6	10	–	–	–	–	–	10	АР:опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР:огляд додаткової літератури
Тема 6. Функціональний стан серцево- судинної системи у спортсменів	10	2	2	–	–	–	6	10	–	–	–	–	–	10	АР:письмове тестування СР: письмове завдання для самост. опрацювання
Тема 7. Функціональний стан опорно-рухового апарату у спортсменів	10	2	2	–	–	–	6	10	–	–	–	–	–	10	АР:письмове тестування СР: письмове завдання для самост. опрацювання
Тема 8. Харчування спортсменів	10	2	–	–	–	–	8	10	–	–	–	–	–	10	АР:співбесіда СР: підготовка та проведення презентації
Модульний контроль	2	–	–	–	–	–	2	2	–	–	–	–	–	2	комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 2	42	8	6	–	–	–	28	42	–	–	–	–	–	42	
Усього годин	84	16	14	–	–	–	54	84	4	4	–	–	–	76	
ІНДЗ	6	–	–	–	–	–	6	6	–	–	–	–	–	6	ІНДЗ: реферат
Усього годин	90	16	14	–	–	–	60	90	4	4	–	–	–	82	

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ СТУДЕНТІВ УПРОДОВЖ СЕМЕСТРУ

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
		кількість одиниць	максимальн а кількість балів	кількість одиниць	максимальн а кількість балів
I. Обов'язкові					
1.1. Відвідування лекцій	1	4	4	4	4
1.2. Робота на семінарському і практичному занятті	3	4	12	3	9
1.3. Виконання завдань для самостійної роботи	1	4	4	4	4
1.4. Виконання модульної роботи	5	1	5	1	5
Разом			25		22

Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 47	
II. Вибіркові	
Виконання завдань для самостійного опрацювання (за вибором студента не більше 13 балів)	
2.1. Складання ситуаційних завдань із різних тем курсу	3
2.2. Огляд літератури з конкретної тематики	5
2.3. Анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки	5
2.4. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу	13
2.5. Участь у науковій студентській конференції	5
2.6. Дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе	5
2.7. Виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ)	13
Разом	13
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 13	
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 60	

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. За джерелом інформації:

– *словесні*: лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;

– *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;

– *практичні*: вправи.

2. За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів із книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів. Методи викладання навчального матеріалу визначаються викладачем в залежності від виду занять, змісту теми, цілей і завдань, можливостей студентів та часом, відведеним для вивчення теми.

В ході лекцій використовуються наступні методи:

- пояснювально-ілюстративна лекція включає усний виклад навчального матеріалу з ілюстрацією таблиць, слайдів, роздаткового матеріалу, з використанням ТЗН.

- лекція з елементами бесіди, яка включає усний виклад навчального матеріалу, великого за обсягом, складного за логічною побудовою у якому застосовується питально-відповідальний метод навчання з використанням ілюстративного матеріалу.

- проблемна лекція спрямована на розвиток логічного мислення студентів, коли при читанні лекції перед студентами формулюється проблема для самостійного осмислення того, що далі розкривається викладачем; у ході лекції студентам може видаватися надрукований роздавальний матеріал або здійснюватися показ таблиць, слайдів, які допомагають студентам у вирішенні поставленої проблеми.

В ході семінарських, практичних занять застосовуються наступні методи:

- практичні заняття організовується у формі доповідей, обговорень та виконання практичних завдань. Увага студентів зосереджена на висвітленні матеріалу з наданням інформації про нові наукові розробки.

- репродуктивний метод застосовується при проведенні підсумкового семінару з змістового модуля з використанням тестового контролю у ІКЦ.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Мурза В.П. Спортивна медицина. Навч. посіб. Для вищих навчальних закладів / М.Ф.Хорохуша. О.А.Архіпов, В.П.Мурза. – К.: Університет «Україна», 2011. 249 с.

2. Осіпов В.М. Спортивна медицина: навчальний посібник (для студентів напрямів підготовки 6.010201 «Фізичне виховання», 6.010203 «Здоров'я людини»). Бердянськ: БДПУ, 2013. 215 с.

Допоміжна:

1. Абрамов В.В., Смирнова О.Л. та ін. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручник для студ. медичних ВНЗ / В.В. Абрамов, В.В. Клапчук, О.Б. Неханевич та ін. – Дніпропетровськ: Журфонд, 2014. 456 с.

2. Медико-біологічні основи фізичної культури і спорту / П.С. Назар, О.О.Шевченко, Т.П.Гусев. К.:Олімп. Л-ра, 2013. 328 с.

3. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. Неханевич [та ін.] ; за ред. професора В. В. Абрамова та доцента О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. 456 с.

Інформаційні ресурси:

1. Лікувальна фізична культура, спортивна медицина й фізична реабілітація. URL : <https://core.ac.uk/download/pdf/229335308.pdf>

2. Сайт Департаменту охорони здоров'я. URL : <http://guoz.lviv.ua>

3. Сайти КЗ ЛОР "Львівська обласна наукова медична бібліотека". URL : <http://www.lvonmb.narod.ru> або <http://www.lonmb13.ucoz.ua>

4. Спортивна медицина, фізична терапія та ерготерапія. URL : <http://sportmedicine.uni-sport.edu.ua/issue/view/13648>

5. Фізична реабілітація та рекреаційно-оздоровчі технології, 2017. - №1. – 77 с. Сайт журналу http://journals.uran.ua/frir_journal

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Теми самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття про спортивну медицину.	6
2	Зміст та методи лікарського контролю	6
3	Особливості фізичного розвитку і статури у представників різних видів спорту	6
4	Антропометричні індекси	6
Модульний контроль		2
5	Функціональний стан дихальної системи у спортсменів	6
6	Функціональний стан серцево-судинної системи у спортсменів	6
7	Функціональний стан опорно-рухового апарату у спортсменів	6
8	Харчування спортсменів	8
Модульний контроль		2
ІНДЗ		6
Разом		60

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1. Фізичний розвиток спортсмена.			
Тема 1. Поняття про спортивну медицину. (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	I
Тема 2. Зміст та методи лікарського контролю.(6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	II
Тема 3. Особливості фізичного розвитку і статури у представників різних видів спорту. (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	III
Тема 4. Антропометричні індекси. (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	IV

Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	5	IV
Всього: 26 год.	Всього: 9 балів		
Змістовий модуль 2.			
Функціональний стан різних систем організму.			
Тема 5. Функціональний стан дихальної системи у спортсменів. (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	V
Тема 6. Функціональний стан серцево-судинної системи у спортсменів. (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	VI
Тема 7. Функціональний стан опорно-рухового апарату у спортсменів. (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	VII
Тема 8. Харчування спортсменів.(8 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	VIII
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	5	VIII
Всього: 28 год.	Всього: 9 балів		
Індивідуальна навчально-дослідна робота: 6 год.	Реферат	11	XV
Разом: 60 год.	Разом: 29 балів		

КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА ЯКОСТІ НАВЧАННЯ

Оцінювання досягнень студента	<i>Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою в кожному семестрі окремо.</i> <i>За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.</i> <i>Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.</i> <i>Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки студентам, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.</i> <i>Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно»,</i>
-------------------------------	---

	<i>«незадовільно», подано в таблиці нижче.</i> <i>Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.</i> <i>Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.</i> <i>Реферативні дослідження та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.</i> <i>Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.</i>
--	---

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен		
90 – 100	відмінно	5	A	відмінно
82 – 89	добре	4	B	добре (дуже добре)
75 – 81	добре	4	C	добре
64 – 74	задовільно	3	D	задовільно
60 – 63	задовільно	3	E	задовільно (достатньо)
35 – 59	незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	незадовільно	2	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.

«добре»	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Крайні терміни складання та перескладання дисципліни	<i>Перескладання здійснюється відповідно до графіка</i>
Правила академічної доброчесності	<i>Перевірка навчальних робіт на плагіат (згідно Положення про академічну доброчесність і Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних роботах)</i>
Вимоги до відвідування	<i>Пропущені заняття (лікарняні, мобільність і т.ін.) можна відпрацювати, виконавши всі завдання, зазначені в інструкціях до практичних занять, переслати в електронному варіанті на електронну пошту. Здобувачі вищої освіти можуть отримати електронні презентації лекцій і самостійно ознайомитись із матеріалом при об'єктивних причинах пропуску занять.</i>

ПЕРЕВІРЕНО:

завідувач

науково-методичного відділу

Н. О. Островська

«07» вересня 2020 р.